

Księża i świeccy z Bractwa św. Piusa X - procedura powrotu do wspólnoty katolickiej

7.7.2026 - | Konferencja Episkopatu Polski

Dykasteria Nauki Wiary przekazuje biskupom na całym świecie komunikat dotyczący działań, jakie należy podjąć w celu ponownego przyjęcia do wspólnoty katolickiej tych, którzy zdecydują się opuścić Bractwo św. Piusa X po akcie schizmatycznym, który doprowadził do nowej ekskomuniki.

W celu powrotu do wspólnoty katolickiej po akcie schizmatycznym z 1 lipca nie będzie trzeba powoływać specjalnej komisji, jak miało to miejsce w przeszłości w ramach inicjatywy „Ecclesia Dei”, ponieważ Dykasteria Nauki Wiary opracowała już procedurę zarówno dla kapłanów, jak i dla wiernych świeckich, angażując bezpośrednio ordynariuszy diecezjalnych oraz przełożonych wspólnot stosujących ryt tradycyjny i trwających w jedności z Rzymem. Instrukcje są przekazywane w tych dniach za pośrednictwem nuncjatur, jak już ogłoszono w nocie wyjaśniającej opublikowanej 2 lipca przez Dykasterię.

Pojednanie dla kapłanów

Praktyka stosowana przez Dykasterię Nauki Wiary, obowiązująca od 1 lipca 2026 r., przewiduje, że kapłan, który zdecydował się opuścić Bractwo Kapłańskie św. Piusa X, gotowy jest zaakceptować Sobór Watykański II oraz zasadność *novus ordo Missae*, choć pozostaje przywiązany do rytu tradycyjnego, powinien „znaleźć ordynariusza (biskupa diecezjalnego, wyższego przełożonego kapłańskich instytutów zakonnych na prawie papieskim oraz kapłańskich stowarzyszeń życia apostołowskiego na prawie papieskim itp.), który będzie gotów przyjąć go *ad experimentum*”. Następnie kapłan będzie musiał „napisać własnoręcznie list do Ojca Świętego, w którym się przedstawi i poprosi o zniesienie sankcji nałożonych z powodu święceń kapłańskich udzielonych przez biskupa ekskomunikowanego lub nie mającego uregulowanego statusu, lub z powodu tego, że po ważnym i zgodnym z prawem przyjęciu święceń kapłańskich wstąpił następnie do Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X”.

Wyznanie wiary i formuła przystąpienia

Kapłan będzie musiał ponadto dołączyć świadectwo święceń kapłańskich oraz załączyć, podpisane i opatrzone datą, „*Professio fidei* i *Formula adhaesionis*, opatrzone datą i podpisem”. Chodzi o wyznanie wiary, które podsumowuje treści wiary katolickiej, oraz o formułę przynależności, w której kapłan obiecuje wierność Papieżowi, zobowiązując się do nieatakowania publicznie ani jego samego, ani jego nauczania. Odzwierciedla to nauczanie zawarte w punkcie 25 Konstytucji dogmatycznej *Lumen gentium*, dotyczącej wierności nauczaniu Kościoła. Oświadcza ponadto, że uznaje za ważne sprawowanie Mszy św. zgodnie z obrzędami ogłoszonymi przez Pawła VI i Jana Pawła II oraz że przestrzega norm Kodeksu Prawa Kanonicznego ogłoszonego przez Jana Pawła II.

Kapłan powinien zlecić przesłanie dokumentów (listu wraz z zaświadczeniem, profesji oraz formuły przynależności) przez ordynariusza, „który w liście towarzyszącym wyrazi gotowość przyjęcia go *ad experimentum* do swojej diecezji lub do swojego instytutu”. Zaraz po otrzymaniu dokumentów od ordynariusza Dykasteria sporządza reskrypt o zniesieniu sankcji, upoważniając ordynariusza do przyjęcia wnioskującego kapłana „na okres próbny trwający co najmniej rok i nie dłuższy niż trzy lata, po upływie którego będzie można przystąpić do jego inkardynacji”.

Pojednanie dla wiernych świeckich

Ta praktyka, wyjaśnia Dykasteria, „dotyczy kwestii przypisania winy lub stopnia odpowiedzialności subiektywnej wiernych świeckich, którzy formalnie przystąpili do Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X lub do niego uczęszczają i którzy proszą o przyjęcie do pełnej wspólnoty z Kościołem katolickim”. Nałożenie kary na świeckich należących do Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X nie może bowiem „być zakładane automatycznie, lecz musi być rozpatrywane indywidualnie dla każdego przypadku”.

„Ponieważ odpowiedzialność wymaga pełnej świadomości i świadomej zgody”, jak czytamy w dokumencie Dykasterii Nauki Wiary, przykłady udowodnionej odpowiedzialności mogą dotyczyć: świeckich należących do Trzeciego Zakonu Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X; świeckich, którzy regularnie uczestniczą w nabożeństwach Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X, formalnie podzielając jego stanowiska doktrynalne”.

Postępowanie, którego należy przestrzegać

Ewentualna procedura, jaką należy zastosować w przypadku świeckich należących do Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X, na których nałożono karę i którzy proszą o przyjęcie do pełnej wspólnoty z Kościołem katolickim, „oznacza formalny akt pełnej przynależności do doktryny i posłuszeństwa wobec hierarchii katolickiej, pod jurysdykcją miejscowego ordynariusza, który jest gwarantem jedności Kościoła lokalnego”. W związku z tym wierny świecki, który zdecydował się opuścić Bractwo Kapłańskie św. Piusa X, musi przedłożyć swojemu biskupowi *Professio fidei* oraz *Formula adhaesionis*, opatrzone datą i podpisem. „Po otrzymaniu dokumentacji miejscowy ordynariusz zadba o przyjęcie wiernego świeckiego w terminie i w sposób, jakie uzna za najbardziej stosowne”.

Świeccy, których nie można obarczać winą

W dokumencie zaznaczono, że „nie należy obarczać winą: świeckich, którzy uczęszczali do Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X wyłącznie z powodów liturgicznych lub duchowych; świeckich, którzy – choć świadomi napięć ze Stolicą Apostolską – nie odrzucają Magisterium ani autorytetu Papieża”. W przypadku tych ostatnich wystarczy, aby zwrócili się „do kapłana pozostającego w pełnej wspólnoty, z postanowieniem, że w przyszłości nie będą uczęszczać do Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X”.

Vatican News

Procedury pojednania kapłanów i niektórych świeckich pochodzących z Bractwa Kapłańskiego Świętego Piusa X_PL

<https://episkopat.pl/doc/249667.Ksieza-i-swieccy-z-Bractwa-sw-Piusa-X-procedura-powrotu-do>